

ЕКОЛОШКО ДРУШТВО

"БАДЕМ"

НЕГОТИН

ПИБ 103137169

-MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE
-DELEGACIJI EU U BEOGRADU U REPUBLICI SRBIJI
-ŠEFU DELEGACIJE EU MICHAIL DAVENPORT
-GIZ

Predmet: Primedbe na Studiju o proceni uticaja na životnu sredinu skladišta fosfogipsa –Elixir Prahovo, Industrija hemijskih proizvoda doo, Prahovo (decembar 2014.)

Na početku skrećemo pažnju na protokolarni prekršaj: Studija nije objavljena u dnevnom listu (suprotno čl. 2 stav3 Pravilnika o postupku javnog uvida, prezentaciji i javnoj raspravi o studiji o proceni uticaja na životnu sredinu), niti je uvid u Studiju bio moguć putem elektronskih medija (suprotno čl. 2 stav 4 navedenog Pravilnika).

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine daje nam garanciju da i mi stanovnici Negotinske Krajine možemo da živimo i da se ponašamo u skladu sa prirodom. Naime, zakoni koji su u proceduri i oni koji su već doneti, sigurno su dobar znak da se Srbija približava EU i da zaštita i odnos prema životnoj sredini neće predstavljati problem za ostvarenje tog cilja.

U vreme rada IHP Prahova, kao društvenog preduzeća postojale su dve ogromne deponije:

-deponija piritnih izgoretina i
-deponija fosfogipsa.

Deponije su predstavljale crnu ekološku tačku u Istočnoj Srbiji.

Novi vlasnik IHP-a Elixir Prahovo uspeo je da proda deponiju piritnih izgoretina pa je ostala samo deponija fosfogipsa, na površini od 56ha, sa oko 10,000,000t ovog opasnog otpada.

Zbog pucanja cevovoda, koji je dopremao fosfogips iz fabrike do deponije kontaminirano je još oko 50-60 ha plodnog zemljišta.

Novi vlasnik Elixir Prahovo, izradilo je Studiju za objekat skladišta fosfogipsa na 46,5ha i skladište za pepeo i šljaku iz energane na površini od 12ha.

Starom i dodatnom novom deponijom će biti kontaminirana čitava Negotinska nizija, Dunav kao i delovi Bugarske i Rumunije, koje su članice EU. U isto vreme GIZ finansira komasaciju poljoprivrednog zemljišta oko deponije i postavljaju se cevi za navodnjavanje, a sa ciljem poboljšanja poljoprivredne proizvodnje.

Dijaspora je takođe spremna da ulaže u svoj kraj i da unapredi poljoprivrednu proizvodnju, kao i da izgradi kapacitete za preradu proizvedenih poljoprivrednih dobara, zajedno sa partnerima iz Evrope.

Da je ovo značajan poljoprivredni resurs svedoči i poseta ministarke poljoprivrede u utorak, 13.01.2015. godine u cilju potpisivanja Ugovora sa italijanskom firmom „Rigoni di Asiago“ za proizvodnju organske hrane.

Da li projekat koji definiše ova STUDIJA omogućava proizvodnju organske i druge hrane ispravne za ljudsku upotrebu, da li će proizvedena hrana dati dobre rezultate na toksikološke analize i da li će investitori ulagati pod ovim ekološkim uslovima ili ćemo i dalje važiti za dolinu smrti u koju niko ne ulaže i iz koje svako odlazi, jer ne želi da živi pored „belih pustinja“.

Obaveštavamo Vas da i sada poljoprivredne proizvode iz sela Radujevac ljudi na zelenoj pijaci izbegavaju, a šta će tek biti ako se ovaj projekat prihvati???

O STUDIJU i sledeće:

U Studiji nema nijednog podatka o štetnim sastojcima fosfogipsa.

1.Šta je FOSFOGIPS?

Prema Bazelskoj konvenciji, koju je Srbija potpisala 26.12.1999.godine, fosfogips spada u opasan otpad, koji negativno deluje na životnu sredinu. Prema ovoj Konvenciji ne smeju da se prekogranično ugrožavaju države članice EU.

Prema naučnim radovima prof.dr Miloša Rajkovića i grupe autora sa Poljoprivrednog fakulteta u Beogradu („Klasifikacija fosfogipsa kao otpadnog proizvoda sa aspekta životne sredine“), fosfogips je nerastvoreni kalcijum sulfat sa 50 nečistoća koje su u aktivnom obliku i

zavise od vrste fosfata iz kojih je nastao, tako je na primer fosfat iz Togo zabranjen u EU.

Rastvoreni sastojci u fosfogipsu:

- slobodna fosforna i sumporna kiselina
- soli kiselina: mono i dikalcijumfosfat
- fluorosilikati

Nerastvorene materiju u fosfogipsu:

- silikati i organske materije
- P₂O₅-kristalan
- fosfati
- jedinjenja fluora

Najnegativni sastojci fosfogipsa su:

radionuklidi U238, a njegovim raspadanjem nastaje radioaktivni niz: RA 226, Rh 222 i Po 210.

Koncentracija radioaktivnih materija zavisi od prirode fosfata i kreće se od 0,01-0,4gr /t.

Godišnje se planira proizvodnja koja izbacuje fosfogips kao otpad u količini od 460.000t.

Primedbe na studiju:

1.Dno prve kasete od 18ha sadrži utabanu piritnu izgoretinu, foliju i drenažni nasip.

Da li folija od 1,5mm debljine može da spreči zagađivanje podzemnih voda?

Koje će se reakcije dešavati na spoju fosfogipsa i piritnih izgoretina?

2.Dno deponije na 46m n.v, a podzemne vode na 41m n.v. Površina Dunava je na 35m n.v. Stoga je evidentno da dolazi do kontaminacije podzemnih voda i Dunava.

3.Dubinskom analizom zemljišta ustanovljeno je (u studiji) da je peskovito i porozno, što pokazuje da će biti loša podloga deponije.

4.Dotok vode sa fosfogipsom je 240m³/čas, a povraćaj 190m³/čas. Ostaje 50m³ vode – za 8časova ostaje na deponiji 400m³ vode, tako da će nivo vode na deponiji stalno rasti.

5.Nije dato kako će se rešiti problem velikih količina atmosferskih voda, npr. kada na 18ha padne 200litara vode/m2. Na deponiji će se naći još dodatnih 36.000m3 vode.

6.Bočne strane deponije nisu zaštićene folijom, pa će sigurno doći do curenja.

7.Nema odgovora u Studiji šta će biti sa vodom iz jezera koje je nastalo na mestu bivše deponije piritnih izgoretina. Pošto nema nikakvu zaštitu, preko podzemnih voda odlazi u Dunav.

8.Ne nudi se odgovor na pitanje šta je sa isparljivim materijama: fluor, sumpor i hlor. Zna se da fluor razgrađuje kosti, perforira pluća i uništava krv i krvne sudove.

9.Ne nudi se ni odgovor šta će biti sa silikofluorovodoničnom kiselinom koja utiče na reproduktivno zdravlje ljudi i razgrađuje živu i neživu materiju.

10.Ruža vetrova pokazuje da su zapadni vetrovi učestali u ovom kraju i da će ovi gasovi biti nošeni prema Radujevcu, Rumuniji i Bugarskoj.

11.Studija tretira zemljište, podzemne vode i vazduh kao idealne, što je nemoguće u uslovima kad je tu radila dugi niz godina hemijska industrija sa zastarelom tehnologijom.

12.Ne postoji rešenje za čišćenje drenažnih cevi, koje skupljaju vodu i vraćaju je ponovo u proces proizvodnje (nema „magacin“ za višak vode sa deponije).

13.Cevovod-gipsovod i povratne cevi biće ukopane u zemlju- nema rešenja kako će se otkrivati havarije na cevovodima.

14.Nije naveden kupac fosfogipsa i način utovara i transporta.

DEPONIJA PEPELA

1.Nije navedena kao predmet javne rasprave u naslovu Studije

2.Nisu navedene vrste goriva, kao ni transport prema energani

3.Nema analize pepela

4.Kamionski transport i utovar pepela dovešće do raznošenja pepela.

Svoju nebrigu o zaštiti životne sredine u ovom kraju, firma Elixir Prahovo je pokazala prilikom transporta piritnih izgoretina, kada je vozeći

izgoretine na neadekvatan način kontaminirala čitavo područje, što se može videti i na snimcima. Umesto da skupljaju rasutu piritnu izgoretinu po putevima (i ispred osnovne škole u Prahovu) oni su je prali vodom i sada su kanali pored puteva puni ove opasne materije, što utiče na zdravlje ljudi.

Prilog: Izveštaj o merenjima nivoa zračenja na deponiji gipsa u selu Radujevac i pogonu fosforne kiseline-Institut za nuklearne nauke.

Negotin,
Ekološko udruženje Badem
11.01.2015.

Danilo Petrović

Predsednik, mr Danilo Petrović